

Lietuvos miškų ateitis: Visuomenės balsas

2025 m. gegužės mėn. reprezentatyvios
gyventojų apklausos rezultatai

VILMORUS

Užsakovas: Aplinkosaugos koalicija

2025

SEIMAS RUOŠIASI BALSUOTI, BET AR GIRDI RINKĖJUS?

Šiuo metu Seimui ruošiamasi pateikti naują Aplinkos ministerijos paruoštą Miškų įstatymo projektą. Siekdama suprasti tikruosius visuomenės lūkesčius, „Aplinkosaugos koalicija“ užsakė reprezentatyvią „Vilmorus“ apklausą.

LAIKOTARPIS

2025 m. gegužė

TYRIMAS

Reprezentatyvi
Lietuvos gyventojų
apklausa

TIKSLAS

Išsiaiškinti nuomonę
apie kirtimus, ūkinę
veiklą ir saugomus
plotus

**Rezultatai rodo, kad įstatymo projektas
fundamentaliai prasilenkia su gyventojų lūkesčiais.**

Tai ne „burbulo“ nuomonė, tai Lietuvos atspindys

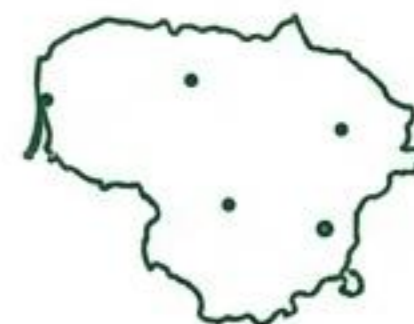
Tyrimo metodologija

Imtis: N=1000
(Reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa)

Amžius:
18 metų ir vyresni

Geografija:
Visa Lietuva
(27 miestai ir 46 kaimai)

Metodas:
Akivaizdinis interviu
(face-to-face)

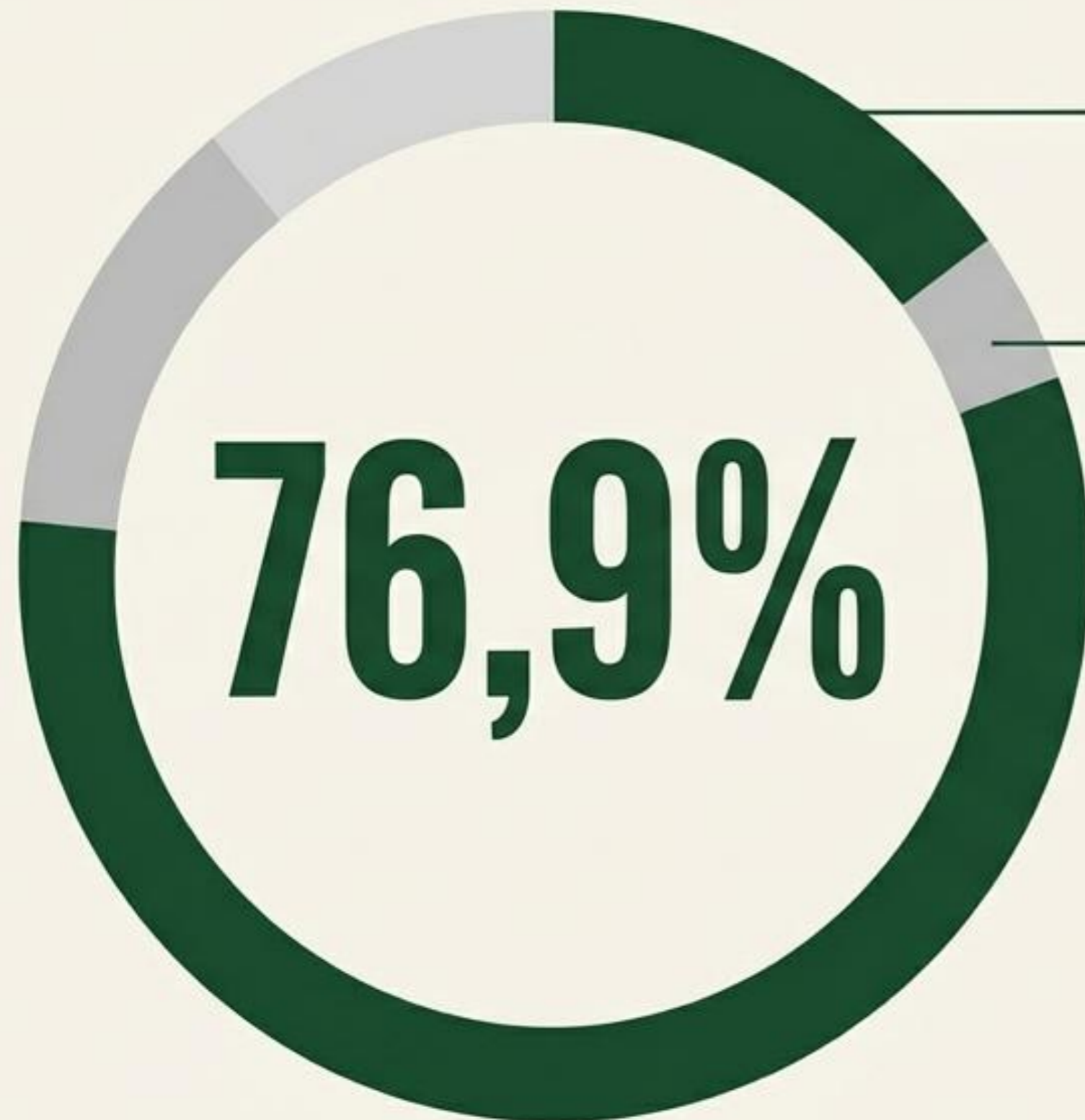
Laikotarpis:
2025 m. gegužės 2 – 12 d.

VILMORUS

Vykdytojas:
Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“

KIRTIMAI YRA PRIPAŽINTA NACIONALINĖ PROBLEMA

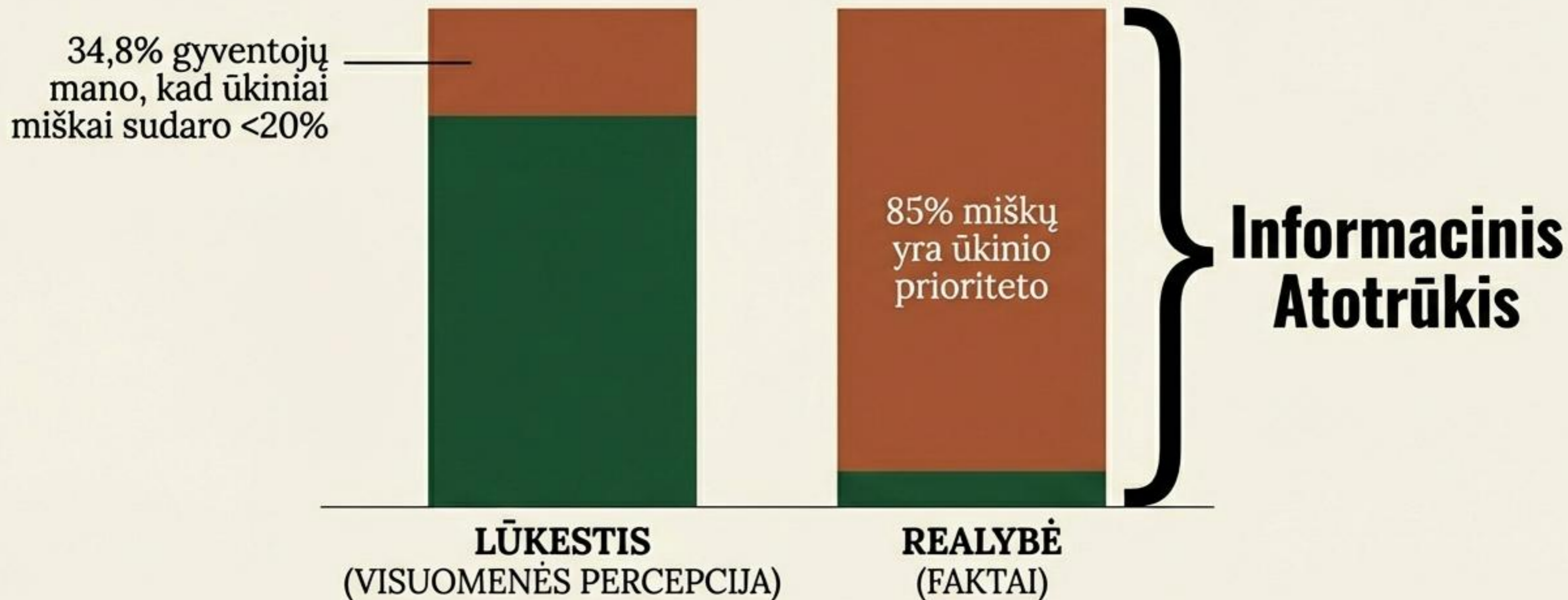
Pritaria, kad kirtimai yra aktuali problema

Nepritaria (6,2%) arba Neturi nuomonės (12,2%)

Absoliuti dauguma gyventojų mato kirtimus kaip opią problemą. Toks aiškus visuomenės signalas įpareigoja sprendimų priėmėjus mažinti kirtimų apimtį, tačiau naujasis įstatymo projektas to nenumato.

GYVENTOJAI NET NEJSIVAIZDUOJA KIRTIMŲ MASTO

“Perception vs. Reality” Gap Analysis

Visuomenė gyvena iliuzijoje, manydama, kad miškai yra saugomi labiau nei yra iš tikrųjų. Šis atotrūkis rodo, kad esama politika vykdoma „už uždarytų durų“, neinformuojant piliečių.

VISUOMENEI MIŠKAS – TAI NAMAI, NE MEDIENA

Biologinė įvairovė / Gamtos namai

Gėrybės (grybai, uogos)

Klimato kaita

Erdvė poilsiui

Mediena kurui

Mediena pramonei

Respondentams miškas pirmiausia reiškia biologinę įvairovę ir poilį. Medienos gavyba visuomenės akyse yra mažiausiai svarbi miško funkcija.

POLITIKOS PARADOKSAS: PRIORITETAJ APVERSTI AUKŠTYN KOJOMIS

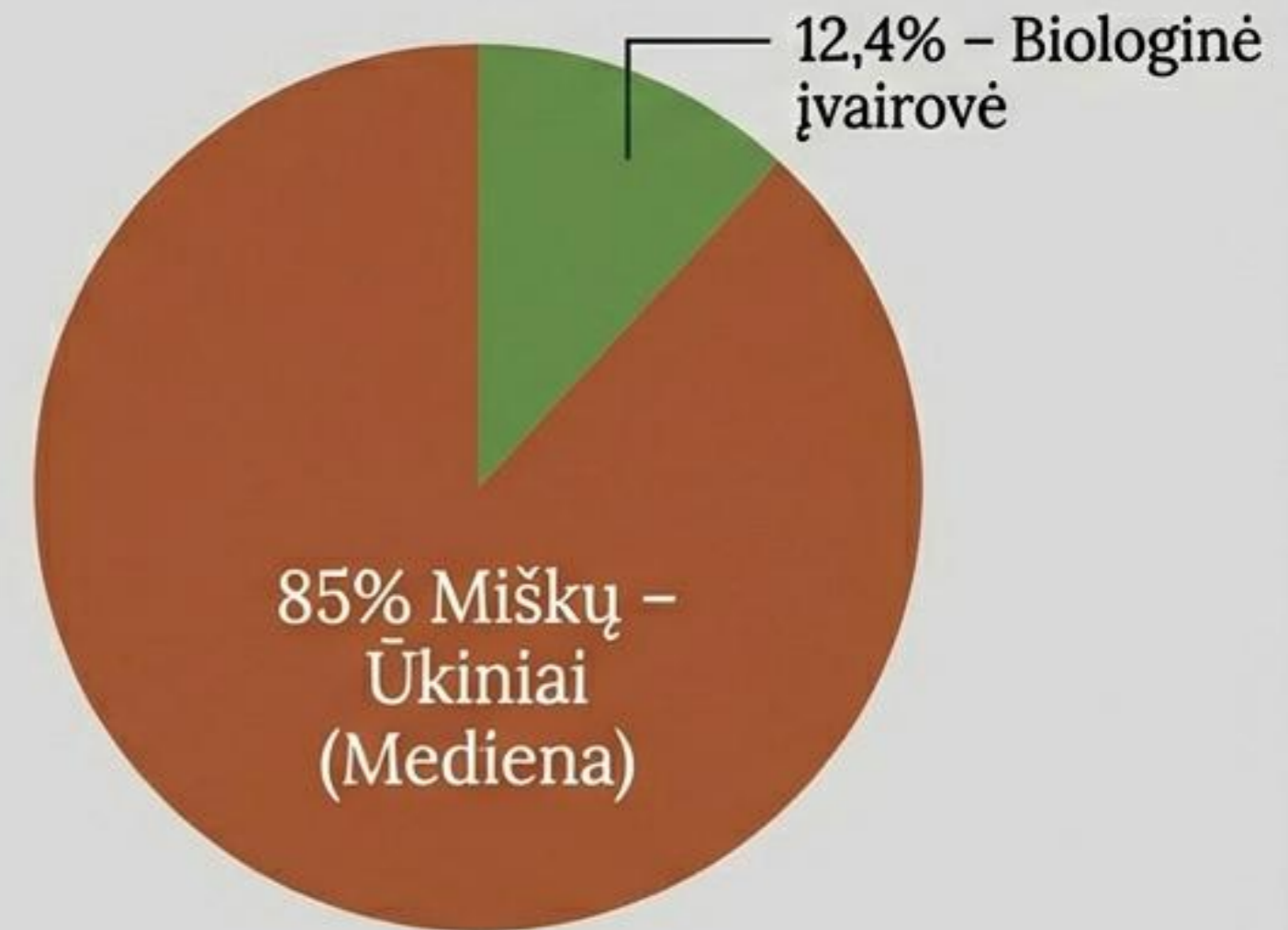
VISUOMENĖS NORAS

Prioritetas #1: Biologinė įvairovė
50% gyventojų tai svarbiausia vertybė

Nors pusė gyventojų mišką vertina dėl gamtos, valstybė 85% miškų naudoja kaip medienos fabriką. Dabartinė miškų politika nustumia visuomenės vertybes į paraštes.

VALSTYBĖS REALYBĖ

Pavojinga iliuzija: žmonės tiki, kad saugomos teritorijos yra neliečiamos

41,1%

Gyventojų klaidingai mano, kad saugomose teritorijose kirtimai apskritai neleidžiami.

Beveik pusė visuomenės gyvena iliuzijoje. Realybėje „saugoma teritorija“ Lietuvoje nereiškia apsaugos nuo pramoninių kirtimų.

Gamtosauga – prioritetas Nr. 1, net ir finansinių nuostolių kaina

74,9% SUTINKA

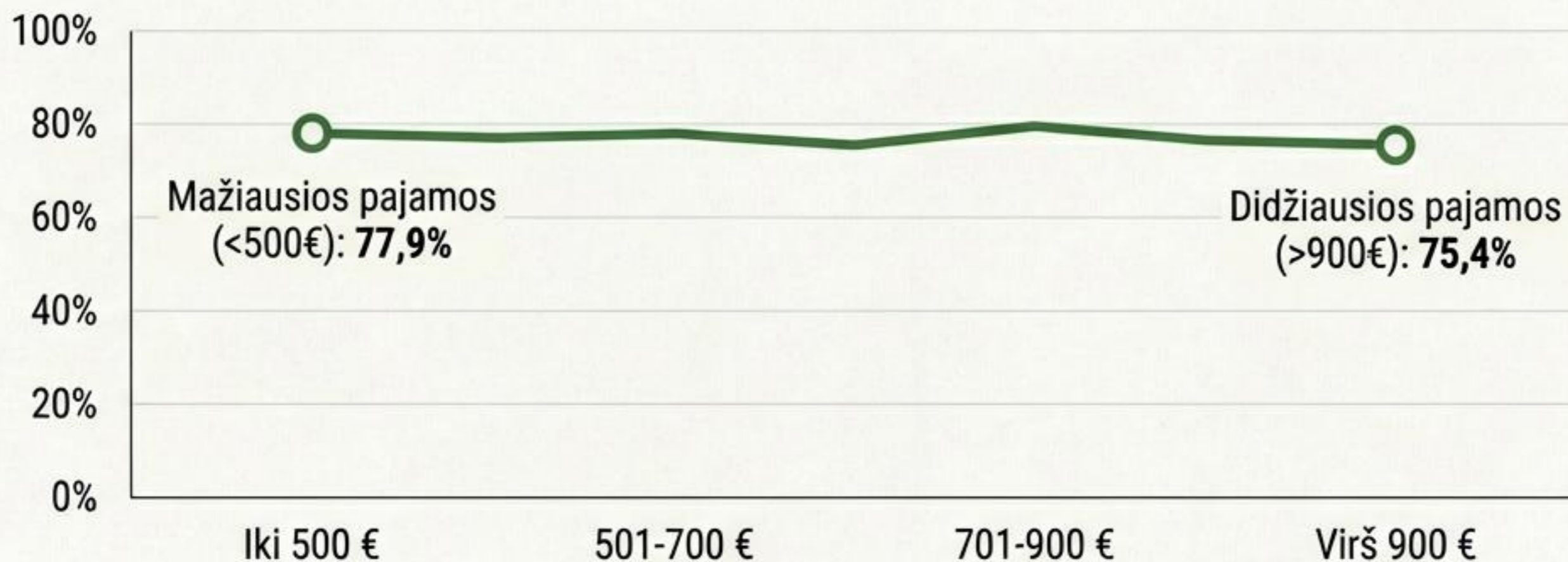
Trys iš keturių Lietuvos gyventojų pasirengę **aukoti valstybės pajamas vardan gamtos išsaugojimo.**

Klausimas: Ar didinti gamtai saugoti skirtą miškų plotą, net jei mažėtų biudžeto pajamos?

Visiškai pritariu: 34,7% | Pritariu: 40,2%

Gamtosauga rūpi visiems, nepriklausomai nuo pajamų

Pritarimas gamtosaugai

Tiek mažiausias, tiek didžiausias pajamas gaunantys gyventojai sutaria dėl miškų išsaugojimo.

VILMORUS

Šaltinis: Vilmorus apklausa, 6 klausimo pajamų pjūvis

NotebookLM

POLITINIAI PAŽADAI VS. ĮSTATYMO PROJEKTAS

Partijos žadėjo pokyčius, bet įstatymas jų neatspindi.

2020 m. Pažadas: Dvigubai padidinti nekertamų miškų plotą.

NEĮGYVENDINTA

Pažadas: Riboti ūkinę veiklą saugomose teritorijose.

NEĮGYVENDINTA

Vyriausybės programa: Keisti miškų politiką.

NEPAKEISTA

„Atėjus laikui keisti Miškų įstatymą, visi buvę pažadai pamirštami.“
Naujoji redakcija iš esmės nekeičia naudojimo proporcijų.

Apibendrinimas: Trys žinutės politikos formuotojams

VERTYBĖS

Miškas lietuviams yra ekosistema, o ne medienos fabrikas. Biologinė įvairovė svarbesnė už pramonę.

PROBLEMA

Visuomenė klaidingai įsivaizduoja, kad miškai yra saugomi, nors realybėje 83% jų skirti ūkinei veiklai.

MANDATAS

Aiškus visuomenės užsakymas – didinti saugomų ir rekreacinių miškų plotus, net jei tai kainuoja biudžeto pajamas.